

SĄD

Skarga wniesiona w dniu 14 lutego 2020 r. – Fryč / Komisja

(Sprawa T-92/20)

(2020/C 161/55)

Język postępowania: czeski

Strony

Strona skarżąca: Petr Fryč (Pardubice, Republika Czeska) (przedstawiciel: Š. Oharková, advokátka)

Strona pozwana: Komisja Europejska

Żądania:

Skarżący wnosi do Sądu o:

- stwierdzenie, że instytucje Unii Europejskiej poważnie naruszyły swoje obowiązki i wyrządziły skarżącemu szkodę, ponieważ:
 - Komisja Europejska przyjęła rozporządzenie (WE) nr 800/2008 z dnia 6 sierpnia 2008 r. (ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych) w formie, w której m.in. przekracza prawne upoważnienie wynikające z traktatów, nie zapewnia przestrzegania konstytucyjnych zasad dotyczących wyjątkowego i uzasadnionego charakteru ingerowania w konkurencję, które ma wpływ na wspólny rynek, oraz niezgodnie z prawem umożliwiła wprowadzenie w życie pomocy państwa w ramach programu subwencji (Operacyjny program „Przedsiębiorczość i innowacje”, zwany dalej „OPPI”), która to pomoc przyniosła szkodę działalności gospodarczej prowadzonej przez skarżącego;
 - Komisja Europejska decyzją z dnia 3 grudnia 2007 r. przyjęła program operacyjny sprzeczny z traktatami i kartą praw podstawowych i nie opublikowała tej decyzji;
 - Komisja Europejska nie postępowala w sposób właściwy przy rozpatrywaniu wniesionej do niej przez skarżącego skargi na niezgodność OPPI z prawem, ponieważ ani nie zbadała okoliczności ustanowienia i wprowadzenia w życie OPPI, ani nie uzasadniła należyte odrzucenia skargi wniesionej do niej przez skarżącego;
 - Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej odmówił rozpatrzenia sprawy co do istoty w ramach skargi o stwierdzenie nieważności ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń blokowych i oddalił skargę jako oczywiście bezzasadną, przez co naruszył swój prawny obowiązek przestrzegania zasady proporcjonalności i poprzez nadmiernie formalistyczne jednostronne podejście naruszył konstytucyjne prawo skarżącego do skutecznego środka prawnego i dostępu do bezstronnego sądu;
- stwierdzenie, że pozwana powinna zapłacić na rzecz skarżącego kwotę pieniężną w wysokości 4 800 000 EUR tytułem naprawienia szkody spowodowanej w wyżej wskazany sposób, w terminie trzech dni od uprawomocnienia się wyroku;
- zasądzenie zwrotu kosztów postępowania na rzecz skarżącego.

Zarzuty i główne argumenty

Na poparcie skargi skarżący podnosi pięć zarzutów.

1. Zarzut pierwszy dotyczący tego, że skarżącemu została wyrządzona szkoda w ramach odpowiedzialności pozaumownej UE zgodnie z art. 340 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

W wyniku pomocy publicznej przyznanej konkurentom skarżącego z naruszeniem TFUE spółka skarżącego poniosła w zakresie konkurencji szkodę, która początkowo spowodowała zmniejszenie jej rocznego obrotu i zmniejszenie jej rocznego zysku o kwoty rzędu milionów koron czeskich. W związku z trwającą kilka lat pomocą państwa i związaną z tym niezadowolającą sytuacją gospodarczą spółki właściwy sąd w Republice Czeskiej wydał postanowienie o ogłoszeniu upadłości.

W przypadku gdyby rozporządzenie Komisji (WE) nr 800/2008 (ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych) było zgodne z prawem, pomoc wprowadzana w życie w selektywny i dyskryminujący sposób w ramach programu subwencji OPPI spowodowała poniesienie przez skarżącego szczególnej i nietypowej szkody, całkowicie przekraczającej granice ryzyka ekonomicznego związanego z działalnością handlową spółki skarżącego.

2. Zarzut drugi dotyczący tego, że Komisja przyjęła rozporządzenie (WE) nr 800/2008 z dnia 6 sierpnia 2008 r. (ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych) w formie, które nie zapewnia poszanowania art. 107 TFUE.

Na mocy art. 109 TFUE Rada jest upoważniona do określenia w drodze rozporządzenia obszarów, w których nie jest wymagana standardowa procedura, gdy Komisja ocenia wnioski w sprawie pomocy państwa i bada go pod kątem zgodności z art. 107 TFUE. Rada przyjęła rozporządzenie nr 659/1999 i upoważniła w nim (zgodnie z art. 108 ust. 4 TFUE) Komisję do wydawania rozporządzeń, w których określi warunki przyznawania pomocy publicznej poza standardowym systemem zezwoleń „ad hoc”. Komisja przyjęła rozporządzenie nr 70/2001, następnie rozporządzenie nr 800/2008, a następnie rozporządzenie nr 651/2014 (ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych).

Rada ani Komisja nie mogły jednak swoim rozporządzeniem wykroczyć poza art. 107 TFUE, ponieważ ich rola polega na ustaleniu warunków pomocy państwa w taki sposób, aby państwa członkowskie, które wprowadzają w życie pomoc państwa na obszarach „objętych wyłączeniem”, nie mogły wprowadzać w życie pomocy państwa, która byłaby niezgodna z zasadą nieingerowania w konkurencję, nawet jeśli jest wyłączona ze standardowego postępowania przed Komisją. Dlatego nadal obowiązuje (ustanowiony i zagwarantowany w TFUE) nadzór Komisji nad systemami pomocy również w obszarach objętych wyłączeniem, dlatego dostępne jest (przynajmniej teoretycznie) postępowanie w sprawie odzyskania bezprawnie przyznanej pomocy i dlatego Unia Europejska nadal uznaje się za gospodarkę rynkową, a więc gospodarkę, która wytwarza towary i usługi nabywane dobrowolnie przez klientów w celu optymalizacji stosunku przychodów do kosztów, a nie towary i usługi określane przez polityków i urzędników.

3. Zarzut trzeci dotyczący tego, że Komisja decyzją z dnia 3 grudnia 2007 r. przyjęła operacyjny program (OPPI) z naruszeniem traktatów i karty praw podstawowych i nie opublikowała tej decyzji.

Komisja jest jedyną instytucją Unii Europejskiej uprawnioną do kontrolowania, czy pomoc państwa jest wprowadzana w życie zgodnie z art. 107 TFUE.

W odniesieniu do zatwierzonego programu operacyjnego Komisja nie zbadała, czy i dlaczego doszło do niewydolności rynku, która jest warunkiem wprowadzenia w życie pomocy państwa. Ponadto Komisja nie wymagała od Republiki Czeskiej przedstawienia analizy kosztów i korzyści (cost-benefit analysis, CBA), obiektywnie zdefiniowanych wskaźników, analizy wpływu na konkurencję i innych wymogów, które zdaniem skarżącego są konieczne dla wprowadzenia w życie pomocy państwa. Decyzja Komisji była zatem bezprawna i niezgodna z misją Komisji.

4. Zarzut czwarty dotyczący tego, że Komisja otrzymała od skarżącego szereg pism, w tym szczegółową analizę świadcząca o niezgodności z prawem pomocy przyznanej w ramach OPPI, nie postępowała zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 659/1999 i nie przestrzegała zasady dobrej administracji zagwarantowanej w Karcie praw podstawowych UE. Komisja, nie podejmując żadnych kroków kontrolnych ani nie żądając żadnych dodatkowych dokumentów, odmówiła zajęcia się skargą skarżącego, ponieważ „prima facie” nie dostrzegła żadnego uchybienia we wprowadzeniu w życie programu subwencji OPPI.
5. Zarzut piąty dotyczący pozbawienia przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) dostępu do wymiaru sprawiedliwości z powodu nadmiernego formalizmu.

Skarżący wniósł do TSUE skargę o stwierdzenie nieważności trzech rozporządzeń w sprawie wyłączeń blokowych z powodu ich sprzeczności z traktatami i kartą praw podstawowych. TSUE w obu instancjach odrzucił wniesioną przez skarżącego skargę o stwierdzenie nieważności rozporządzeń w sprawie wyłączeń blokowych z powodu oczywistej niedopuszczalności. Powodem odrzucenia było uchybienie obiektywnemu dwumiesięcznemu terminowi ustanowionemu w art. 263 TFUE. TSUE nie zajął się wcale istotą sprawy i jedynie formalnie zastosował termin do wniesienia skargi. Tymczasem skarżący argumentował, że nieprawidłowe działanie mechanizmu kontroli, której dokonuje Komisja, zostało ujawnione dopiero na podstawie odpowiedzi Komisji na skargę wniesioną do niej przez skarżącego. W skardze do TSUE skarżący wskazał, że za początek biegu przedawnienia terminu uznaje właśnie odpowiedź Komisji, w której odmówiła ona bardziej szczegółowego zajęcia się jego skargą.

Skarga wniesiona w dniu 20 lutego 2020 r. – Sciescent / Komisja

(Sprawa T-123/20)

(2020/C 161/56)

Język postępowania: angielski

Strony

Strona skarżąca: Sciescent LLC (Beverly, Massachusetts, USA) (przedstawiciele: K. Van Maldegem i P. Sellar, lawyers, oraz V. McElwee, Solicitor)

Strona pozwana: Komisja Europejska

Żądania

Strona skarżąca wnosi do Sądu o:

- stwierdzenie nieważności decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2019/1973 z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie niezatwierdzenia zeolitu srebrowo-miedziowego jako istniejącej substancji czynnej do stosowania w produktach biobójczych [należących do] grup produktowych 2 i 7 (!);
- obciążenie strony pozwanej kosztami postępowania.

Zarzuty i główne argumenty

Na poparcie skargi strona skarżąca podnosi cztery zarzuty.

1. Zarzut pierwszy, oparty na naruszeniu przepisu dotyczącego stosowania traktatów i art. 4 i 19 rozporządzenia (UE) nr 528/2012 (?).

Pozwana, opierając się na wydanej przez Komitet ds. Produktów Biobójczych opinii dotyczącej zatwierdzenia substancji czynnej zeolitu srebrowo-miedziowego dla produktów należących do grup produktowych 2 i 7, doszła do wniosku, że ta substancja nie może zostać zatwierdzona ze względu na to, iż nie wykazano jej wystarczającej skuteczności. Niemniej jednak, zdaniem skarżącej, ocena tej skuteczności została przeprowadzona w sposób błędny w stosunku do wyrobu poddanego działaniu produktów biobójczych. Podnosi ona, że pozwana, badając skuteczność zeolitu srebrowo-miedziowego, w swej ocenie i wnioskach w przedmiocie skuteczności tej substancji błędnie zinterpretowała i zastosowała odpowiednie przepisy prawa.

2. Zarzut drugi, oparty na braku właściwości – naruszeniu art. 290 TFUE oraz art. 4 i 19 rozporządzenia (UE) nr 528/2012.

Przyczyną niezatwierdzenia zeolitu srebrowo-miedziowego w zaskarżonym akcie jest rzekomo niewystarczająca skuteczność wyrobu poddanego działaniu produktów biobójczych. Niemniej jednak skarżąca twierdzi, że kryteria, które może zgodnie z prawem wziąć pod uwagę pozwana, ograniczają się do tych wyliczonych w art. 4 i 19 rozporządzenia (UE) nr 528/2012. Nie należy do nich skuteczność wyrobu poddanego działaniu produktów biobójczych, której ocena jest przeprowadzana na kolejnym, późniejszym etapie zatwierdzania produktu biobójczego na poziomie państwa członkowskiego. Biorąc pod uwagę okoliczność polegającą na tym, że ocena ta została przeprowadzona przez pozwaną właśnie w celu uzasadnienia niezatwierdzenia zeolitu srebrowo-miedziowego, co oznacza, że wyszła ona poza uprawnienia przysługujące jej na podstawie rozporządzenia (UE) nr 528/2012, pozwana naruszyła art. 290 traktatów oraz art. 4 i 19 tego rozporządzenia.